

Briuselis, 2015 m. balandžio 30 d.
(OR. en)

8346/15

CULT 22
DIGIT 22
REGIO 35
IND 62
SOC 262
EDUC 111
SAN 131

PRANEŠIMAS

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai

Ankstesnio
dokumento Nr.: 8110/15 CULT 21 DIGIT 16 REGIO 29 IND 55 SOC 245 EDUC 109 SAN
111

Dalykas: Tarybos išvadų dėl kultūros ir kūrybiškumo sankirtų, kuriomis siekiama
skatinti inovacijas, ekonominį tvarumą ir socialinę įtrauktį, projektas
- *Priėmimas*

Per kelis posėdžius Kultūros reikalų komitetas parengė pirmiau nurodytas išvadas siekiant jas
priimti 2015 m. gegužės 18–19 d. Švietimo, jaunimo, kultūros ir sporto tarybos posėdyje. Dėl teksto
dabar sutaria visos delegacijos.

Todėl Nuolatinių atstovų komiteto prašoma patvirtinti Kultūros reikalų komitete pasiektą susitarimą
dėl išvadų projekto ir perduoti tekstą Tarybai priimti ir vėliau paskelbti Oficialiajame leidinyje.

**Tarybos išvadų dėl
kultūros ir kūrybos sankirtų, kuriomis siekiama skatinti inovacijas,
ekonominį tvarumą ir socialinę įtrauktį, projektas**

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

PRIPAŽINDAMA, KAD:

1. kultūros ir kūrybos sektoriai yra tiek kultūrinės, tiek ekonominės vertės šaltiniai. Pastaraisiais metais atliktas svarbus darbas, siekiant, kad kultūros ir kūrybos sektoriai taptų neatsiejama Europos visuomenės ir ekonomikos dalimi ir ekonomikos augimo, darbo vietų kūrimo ir klestėjimo šaltiniu. Tačiau platesnis jų poveikis dar nėra visiškai pripažintas, visų pirma kalbant apie kultūros ir meninės kūrybos potencialą skatinti inovacijas kituose ekonomikos sektoriuose, visoje visuomenėje ir siekiant žmonių gerovės;
2. kultūros ir kūrybos sektorių bei kitų sektorių sankirtos gali būti suprantamos kaip procesas, kuriuo derinamos kultūros ir kūrybos sektoriams būdingos žinios bei įgūdžiai su kitų sektorių žiniomis bei įgūdžiais, siekiant ieškoti novatoriškų ir pažangių šiandienos visuomenės problemų sprendimų;
3. kultūros ir kūrybos sankirtos gali būti abipusiai naudingos visiems susijusiems sektoriams, jei jie dalyvauja vienodomis sąlygomis;

MANO, KAD:

4. kultūros ir kūrybos sankirtos su kitais sektoriais gali duoti įvairialypės naudos¹, be kita ko:

- pagerinti klientų aptarnavimą, darbuotojų lūkesčių atitikimą ir organizacijų efektyvumą verslo ir viešajame sektoriuose įtraukiant projektuotojus, menininkus ir kitus kūrybinės srities specialistus į novatoriškų ir vartotojui patogių sprendimų ieškojimą ir formuojant tarpdisciplinines grupes;
- pagerinti pamokų lankomumą ir mokinių pasiekimus, skatinti kūrybišką mokymąsi bei puoselėti mokinių gerovę ir skatinti tėvus labiau dalyvauti į mokyklų veiklą įtraukiant menininkus ir kūrybinės srities specialistus;
- sumažinti medicinos išlaidas ir hospitalizavimo atvejų skaičių gerinant ligų prevenciją bei pacientų reabilitaciją menine ir kūrybine veikla;
- atkurti pramonines teritorijas bei miesto erdves ir skatinti turizmą į ilgalaikes vietas ir regionų vystymosi strategijas integruojant kultūrą ir kūrybą;

¹ Remiantis atvirojo koordinavimo metodo darbo grupės parengtu Kūrybinių partnerysčių skatinimo politikos vadovu (2014 m.), http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf.

- skatinti vartotojų ir apdirbamosios pramonės aplinką tausojantį elgesį, mažinti energijos vartojimą ir išteklių naudojimą įtraukiant projektuotojus, menininkus ir kitus kūrybinės srities specialistus į atliekų medžiagų perdirbimo ir kūrybinio perdirbimo veiklą, kad būtų sukurti nauji, novatoriški ir praktiški pridėtinės vertės turintys produktai;
- pagerinti socialinę įtrauktį ir bendruomenės gyvenimą pasitelkiant kultūrinę ir kūrybinę veiklą ir integruojant šiuolaikinę architektūrą, menus ir dizainą į viešąsias erdves ir kultūrinės bei istorinės vertės turinčius pastatus;

PAŽYMĖDAMA, KAD:

5. trūksta žinių apie meno, kultūros ir kūrybos derinimo su technologijomis, mokslu ir verslu potencialą, be to, nepakankamai dalijamasi gerosios patirties pavyzdžiais. Visų pirma, vis dar yra nepakankamai įvertintas ir dėl šios priežasties nepakankamai panaudojamas skatinamasis kultūros ir meno poveikis inovacijoms visuose sektoriuose;
6. sankirtos atsiranda įvairių sektorių sąlyčio taškuose. Tačiau sektoriai ir politika vis dar dažnai organizuojami izoliuotai, o tai riboja sinergijos galimybes ir novatoriškų sprendimų atsiradimą. Siekiant įveikti uždarą mąstymą ir skatinti sankirtas, reikalingas išsamus strateginis požiūris, apimantis visus subjektus – pradedant vietos ir baigiant ES lygmeniu;
7. reikia patikimų ir palyginamų duomenų apie kultūros ir kūrybos sankirtas, kurie leistų užfiksuoti ir analizuoti jų indėlį į visą ekonomiką ir jų poveikį platesnei visuomenei visais lygiais;

8. kūrybinių įgūdžių ir kritinio mąstymo lavinimas visuose formaliojo švietimo etapuose, taip pat neformaliajame mokymesi ir savišvietoje leidžia žmonėms geriau atitikti vis įvairesnės ir žinių visuomenės, taip pat reiklios ir greitai besikeičiančios darbo rinkos poreikius;
9. Europos bendroji skaitmeninė rinka turėtų paskatinti kokybiško turinio, kuriam klestėti padeda Europos kultūrų ir kalbų įvairovė, kūrimą ir platinimą ir visoje vertės grandinėje numatyti subalansuotą teisių ir pareigų sistemą;
10. investicijos į kultūros ir kūrybos sektorius dažnai suvokiamos kaip rizikingos ir nestabilios, nes jos grindžiamos nematerialiuoju turtu. Todėl reikia novatoriškų specialiai kultūros ir kūrybos sektoriams skirtų finansavimo priemonių, kuriomis bus stiprinami jų pajėgumai dalyvauti tarpsektoriniame bendradarbiavime, įskaitant tarptautiniu lygiu;

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ IR KOMISIJOS ATITINKAMOSE JŲ KOMPETENCIJOS SRITYSE IR DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

11. informuoti visus suinteresuotuosius subjektus, visų pirma, politikos formuotojus, kūrybinės srities specialistus, pramonės sektorius, įmones ir investuotojus apie kultūrinę, ekonominę ir socialinę kūrybos ir inovacijų vertę pasitelkiant tarpsektorinį bendradarbiavimą. Šiuo tikslu svarbu skatinti plačią gerosios patirties, rezultatų ir tarpsektorinio bendradarbiavimo metu įgytos patirties sklaidą, taip pat ekspertų tinklus ir tarpusavio mokymąsi;

12. įveikti uždara mąstymą tradicinėse politikos srityse geriau integruojant kultūrą ir meninę kūrybą į ekonomikos augimo, socialinės politikos, miestų bei regionų vystymosi ir darnaus vystymosi strategijas;
13. toliau nustatyti esamas su kultūros ir kūrybos sankirtomis susijusias politikos kryptis ir tendencijas ir gerinti duomenų rinkimą, kad būtų sustiprintas įrodymais pagrįstas politikos formavimas. Tai reiškia, kad turės būti sukurtos naujos kultūros ir kūrybos sankirtų su kitais sektoriais vertinimo metodikos, siekiant geriau užfiksuoti jų indėlį į inovacijas ir suprasti platesnį jų poveikį;
14. skatinti kultūros ir kūrybos sektoriams skirtas kūrybos ekosistemas ir tarpdisciplinines aplinkas per tokias struktūras kaip inovacijų ir verslo centrai, naujai steigiamų įmonių akceleratoriai, inkubatoriai, kūrybiniai centrai, bendram darbui skirtos erdvės ir tinklų kūrimo programos;
15. skatinti tarpsektorinius kultūros ir kūrybos klasterius bei tinklus nacionaliniu, Europos ir tarptautiniu lygiu, siekiant skatinti kultūros ir kūrybos eksportą ir sudaryti geresnes sąlygas patekti į naujas rinkas;
16. skatinti naudoti su technologijomis nesusijusias, socialines ir paslaugų srities inovacijas tradiciniuose pramonės sektoriuose, pavyzdžiui, diegiant modeliavimu pagrįsto mąstymo požiūrį² ir kultūra grindžiamą kūrybiškumą šiuose pramonės sektoriuose;
17. skatinti kultūros ir kūrybos sektorius naudotis būsimos bendrosios skaitmeninės rinkos teikiamomis galimybėmis;

² Modeliavimu pagrįstas mąstymas gali būti apibūdintas kaip į sprendimus orientuotas mąstymas, kurio atskaitos taškas yra tikslas (siekti geresnės padėties ateityje), o ne vien tik bandyti išspręsti konkrečią problemą. Jam būdingas išsamus ir kūrybinis požiūris, kuris gali būti taikomas ieškant sprendimų įvairiais, visų pirma sudėtingais ar nenumatytais, atvejais.

PRAŠO VALSTYBIŲ NARIŲ DERAMAI ATSIŽVELGIANT Į SUBSIDIARUMO PRINCIPĄ:

18. skatinti kultūros ir kūrybos sankirtas vietos ir regionų lygiu, jei įmanoma, remiantis esamomis iniciatyvomis, glaudžiai bendradarbiaujant su vietos veiklos vykdytojais, NVO, organizacijomis ir įmonėmis. Taip pat būtų galima svarstyti tarpdisciplininių klasterių kūrimo, aktyviai dalyvaujant vietos ir regionų valdžios institucijoms, galimybę;
19. remti iniciatyvas, kuriomis skatinamas bendras interesų gynimas kultūros ir kūrybos sektorių klausimais, kad būtų įveikta sektorių izoliacija ir būtų parengti išsamūs strateginiai požiūriai;
20. skatinti naudoti modeliavimu pagrįstą mąstymo požiūrį viešajame sektoriuje sprendžiant sudėtingus klausimus ir plėtojant į vartotoją orientuotas ir veiksmingas paslaugas³;

³ Remiantis „Dizainu grindžiamų inovacijų skatinimo veiksmų plano įgyvendinimas“ (SWD (2013) 380 final).

21. skatinti palankias sąlygas kultūros ir kūrybos sektoriams toliau atskleisti savo potencialą tarpsektorinėse partnerystėse, be kita ko, atsižvelgiant į Europos kūrybos sektoriaus aljanso⁴ rekomendacijas, pasitelkiant atitinkamas priemones, įskaitant:
- tokias sektorių poreikiams ir ypatumams pritaikytas novatoriškas finansines priemones kaip kūrybos sektorių inovacijų kuponų programos⁵, pradinis finansavimas⁶, sutelktinis finansavimas, paskolų garantijų mechanizmai, rizikos kapitalo fondai (pvz., neformalūs investuotojai ir labai rizikingas kapitalas) ir grąžintina parama⁷ siekiant įvairinti finansinę paramą kultūros ir kūrybos sektoriams. Taip pat būtų galima svarstyti bandomuosius projektus, kuriais būtų skatinama eksperimentuoti ir rizikuoti, nes taip būtų kuriamos inovacijos;
 - keitimosi informacija platformas ir investuotojams skirtą mokymą siekiant didinti jų informuotumą apie kultūros ir kūrybos sektorių potencialą ir šiuose sektoriuose dirbantiems specialistams skirtą mokymą siekiant ugdyti jų vadovavimo ir verslo įgūdžius;

⁴ Europos kūrybos sektoriaus aljansas (ECIA) yra Komisijos sukurta ir 2012–2014 m. įgyvendinta integruotos politikos iniciatyva. Aljansas buvo sukurtas siekiant išbandyti ir peržiūrėti naujas novatoriškas kūrybos sektoriui skirtas politikos priemones ir pateikti konkrečias rekomendacijas.

⁵ Kūrybos sektorių inovacijų kuponų programos yra nedidelės kreditų sumos, kurias vyriausybės teikia mažosioms ir vidutinėms įmonėms pirkti paslaugas, kuriomis diegiamos inovacijos (nauji produktai, paslaugos ar procesai) savo įmonių veikloje (ECIA rekomendacija).

⁶ Parengiamojo etapo kapitalu siekiama remti įmones pereinant nuo idėjos ar prototipo etapo prie pirmųjų komercinių pajamų. Teikiant tokią paramą dėmesys sutelkiamas į pačią naujai įsikūrusių novatoriškų bendrovių veiklos pradžią, kai rizika yra didelė.

⁷ Grąžintina parama yra nauja valdžios institucijų finansuojama priemonė. Atrinktam projektui tuo pačiu metu skiriamas dvigubas finansavimas, kurį sudaro paskola be išlaidų ir „grąžintina parama“, kurią gavusi bendrovė grąžins visą arba jos dalį, priklausomai nuo bendrovės veiklos rezultatų per eksploatavimo laikotarpį (ECIA rekomendacija).

22. formaliajame švietime ir neformaliajame mokymesi, skatinti universaliųjų įgūdžių, tokių kaip kūrybiškumo, kultūrinio sąmoningumo ir verslumo, ugdymą. Tam tikrais atvejais skatinti tarpsektorinį požiūrį tarp skirtingų aukštojo mokslo institucijų sričių, pavyzdžiui, įgyvendinant bendras menų ir kultūros, mokslo, inžinerijos, technologijų, verslo ir kitų atitinkamų sričių programas;

PRAŠO KOMISIJOS:

23. parengti išsamų strateginį požiūrį siekiant padidinti kultūros ir kūrybos pramonės konkurencingumą ir vystymąsi, tuo pačiu pabrėžiant jų vaidmenį visame inovacijų diegimo procese visuose sektoriuose;
24. geriau pritaikyti ir skleisti informaciją apie esamas kultūros ir kūrybos sektoriams skirtas ES programas bei fondus, siekiant sustiprinti sankirtas su kitomis politikos sritimis;

25. svarstyti galimybę panaudoti turimą finansavimą pagal ES programas, įskaitant programą „Horizontas 2020“, Europos infrastruktūros tinklų priemonę, programas „Erasmus+“, COSME ir „Kūrybiška Europa“, sankirtų projektams, kuriais, pavyzdžiui, siekiama:
- remti tarpdisciplinines menininkų, tyrėjų ir technologijų srities specialistų grupes;
 - geriau remti netechnologines, socialines ir paslaugų inovacijas;
 - ugdyti universaliuosius gebėjimus, tokius kaip kritinį mąstymą ir gebėjimą imtis iniciatyvos;
 - remti meninę veiklą vykdant miestų plėtrą kaip pažangių ir kūrybiškų miestų kūrimo dalį;
 - skatinti į vartotoją orientuotą požiūrį dėl viešųjų paslaugų modernizavimo, pavyzdžiui, taikant modeliavimu grindžiamą mąstymą;

ir nedelsiant pradėti įgyvendinti parengiamuosius veiksmus, būtinus kultūros ir kūrybos sektorių garantijų priemonei⁸ pradėti veikti 2016 m.;

26. tęsti darbą, kurį pradėjo tokios tarnybos kaip Eurostatas ir Jungtinis tyrimų centras ir kuriuo siekiama teikti informaciją ir duomenis apie kultūros ir kūrybos sankirtų indėlį į kitus ekonomikos sektorius ir politikos sritis, taip pat į ekonomikos augimą apskritai.

SUSITARIA

27. 2018 m. apžvelgti veiksmus, kurių imtasi atsižvelgiant į šias išvadas. Tokios apžvalgos tikslas bus įvertinti valstybių narių ir Komisijos padarytą pažangą vykdant tolesnę su šiomis išvadomis susijusią veiklą⁹. Dėl apžvalgos formos ir apimties turėtų būti konsultuojamasi su valstybėmis narėmis; ji turėtų būti nesudėtinga ir naudinga.

⁸ Kultūros ir kūrybos sektorių garantijų priemonė yra finansinė priemonė, sukurta pagal programą „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.). Jos tikslas – suteikti daugiau finansavimo galimybių kultūros ir kūrybos sektorių labai mažoms, mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir organizacijoms.

⁹ Pavyzdžiui, anksčiau, 2015 m., yra atlikta su 2012 m. Tarybos išvadomis dėl kultūros valdymo susijusių veiksmų apžvalga.